

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

25 mai 2005

PROJET DE LOI
modifiant diverses lois relatives
au statut des militaires

AMENDEMENTS

N° 1 DE MM. **SEVENHANS ET NEEL**

Art. 42bis (nouveau)

Dans le chapitre VII, insérer un article 42bis, libellé comme suit:

«Art. 42bis. — À l'article 15, § 1er, de la même loi, modifié par les lois des 22 décembre 1989 et 24 juillet 1992, les alinéas 3 et 4 sont remplacés par les dispositions suivantes:

«Les militaires peuvent se porter candidats aux élections communales. Ils peuvent exercer un mandat politique communal, à l'exception des mandats de bourgmestre, d'échevin et de président du C.P.A.S.».

Document précédent :

Doc 51 **1715/ (2004/2005)** :
001 : Projet de loi.BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

25 mei 2005

WETSONTWERP
tot wijziging van diverse wetten
betreffende het statuut van de militairen

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEREN **SEVENHANS EN NEEL**

Art. 42bis (nieuw)

In hoofdstuk VII een artikel 42bis invoegen, luidende:

«Art. 42bis. — In artikel 15, § 1, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 22 december 1989 en 24 juli 1992, worden het derde en het vierde lid als volgt vervangen:

«De militairen mogen zich kandidaat stellen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Ze mogen een gemeentelijk politiek mandaat uitoefenen, met uitzondering van het mandaat van burgemeester, schepen, of OCMW-voorzitter.».

Voorgaand document :

Doc 51 **1715/ (2004/2005)** :
001 : Wetsontwerp.

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à permettre aux militaires de se porter candidats aux élections communales et de remplir le cas échéant un mandat politique communal, à l'exception des mandats de bourgmestre, d'échevin ou de président du C.P.A.S. Elle vise en outre à permettre aux militaires de jouer un rôle actif dans la politique belge, à tout niveau et dans toute fonction, et à leur permettre de ne plus s'en tenir à l'exercice d'activités liées à la simple appartenance à un parti politique et aux activités de conseiller, d'expert ou de membre d'un centre d'études.

Pour les y autoriser, il faut modifier l'article 15, § 1er, alinéas 3 et 4, de la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des Forces armées, qui interdit aux militaires de poser leur candidature à un mandat politique et de participer activement ou publiquement à la vie politique.

Nous estimons que cet élargissement des droits des militaires n'est pas contraire aux motivations qui ont amené le législateur à imposer à cette catégorie professionnelle des restrictions en matière d'exercice d'activités et de mandats politiques. Ces motivations ont été énoncées dans le passage de l'exposé des motifs relatif à l'article 15, § 1er du projet de loi portant le règlement de discipline des Forces armées (*doc. Chambre*, n° 373/1, 71/72, p. 5): «À peine de compromettre la cohésion de l'armée et, par voie de conséquence, son efficacité, le gouvernement a estimé qu'aucune activité politique ne pouvait s'exercer en son sein. D'autre part, et toujours pour les mêmes raisons de sauvegarder la cohésion et l'indépendance de l'armée, il n'est pas concevable qu'un militaire qui se doit avant tout de servir le gouvernement et de se préparer à sa mission essentielle qui est la défense de la nation, se livre publiquement à des activités politiques.»

L'auteur estime que divers arguments plaident en faveur de l'abrogation des interdictions:

— À la base de l'interdiction, il y a la crainte que la force armée constitue, en tant qu'instrument du pouvoir exécutif, un danger pour le pouvoir législatif.

Ce point de vue n'est plus défendable. L'exclusion totale des militaires du processus de décision démocratique entraîne une limitation de leurs droits politiques. Cette limitation témoigne d'une méfiance à l'égard de la communauté militaire. Aucun critère objectif ne peut fonder la réglementation actuelle, qui viole de manière flagrante les droits des fonctionnaires. Du reste, l'on a déjà attiré à plusieurs reprises l'attention sur le fait que l'article 15 de la loi portant règlement de discipline des Forces armées, violait les articles 10 et 11 de la Constitution.

— Les militaires qui se portent candidats aux élections communales, enfreignent donc le règlement de discipline. Dans le passé, l'on a pris, à l'encontre de tels militaires, des mesures statutaires allant jusqu'à la «démission d'office». Selon la loi portant le règlement de discipline des Forces armées, les militaires ne peuvent même pas être membres d'un CPAS.

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe dat militairen zich voortaan zouden mogen kandidaat stellen bij de gemeenteraadsverkiezingen en desgevallend een gemeentelijk politiek mandaat mogen uitoefenen, met uitzondering van het mandaat van burgemeester, schepen, of OCMW-voorzitter. Eveneens wordt met dit voorstel van wet beoogd dat militairen voortaan een actieve rol kunnen spelen in de Belgische partijpolitiek, ongeacht het niveau of de functie, en zich niet langer dienen te beperken tot die activiteiten die verbonden zijn aan het louter lidmaatschap van een politieke partij en deze uitgeoefend als raadgever, deskundige of lid van een studiecentrum.

Hiervoor is een wijziging nodig van artikel 15, § 1, lid 3 en 4 van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht, waarbij zowel de kandidaatstelling als de uitoefening van een actieve of publieke deelname aan het politieke leven aan militairen ontegensprekend wordt.

We zijn van oordeel dat deze verruiming van politieke rechten niet ingaat tegen de beweegredenen die de wetgever ertoe brachten om deze beroepscategorie restricties aan het uitoefenen van politieke activiteiten en mandaten op te leggen. Deze beweegredenen zijn terug te vinden in de memorie van toelichting bij artikel 15, § 1 van het wetsontwerp houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht (Parl. Stuk, Kamer, 1971-1972, nr. 373/1, blz. 5): «Teneinde de samenhang van het leger, en diens gevolg zijn doeltreffendheid niet in gevaar te brengen, heeft de regering geoordeeld dat, in de schoot van het leger, geen enkele politieke activiteit mag worden uitgeoefend. Anderzijds, en steeds om dezelfde redenen -namelijk het vrijwaren van de samenhang en de onafhankelijkheid van het leger- is het ondenkbaar dat een militair die voor alles verplicht is de regering te dienen en zich voor te bereiden op zijn hoofdplicht namelijk de verdediging van de natie, zich in het openbaar met politieke activiteiten inlaat.»

We zijn van oordeel dat diverse argumenten pleiten voor het opheffen van de verbodsbepalingen:

— Aan de basis van het verbod ligt de vrees dat de gewapende macht, als instrument van de uitvoerende macht, een gevaar zou inhouden voor de wetgevende macht. Dit is niet meer verdedigbaar. Het volledig uitsluiten van de militairen van de democratische besluitvorming houdt een beperking van hun politieke rechten in. Het getuigt van wantrouwen tegenover de militaire gemeenschap. Geen enkel objectief criterium staft de huidige reglementering. Het houdt een flagrante schending in ten opzichte van de ambtenaren. Er werd trouwens reeds herhaaldelijk op gewezen dat het artikel 15 van de tuchtwet een schending betekent van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

— De militair die zich kandidaat stelt bij de gemeenteraadsverkiezingen begaat dus een tuchtovertrekking. In het verleden leidde dit tot statutaire maatregelen, zelfs tot «ontslag van ambtswege». Volgens de tuchtwet mag een militair zelfs geen lid zijn van het OCMW.

— En France et aux Pays-Bas, les militaires peuvent exercer un mandat communal.

La candidature effective de militaires aux élections communales et l'exercice effectif des mandats politiques précités exigent également une modification de l'article 71, 5°, de la nouvelle loi communale qui n'interdit pas aux militaires de poser leur candidature à un mandat politique, mais qui leur interdit d'en exercer un. En effet à la suite de accords du Lambermont, quasiment toute la matière de la loi communale a été défédéralisée; il appartient dès lors aux Conseils de région de ce pays d'abroger l'article précité de la loi communale.

N° 2 DE M. GEERTS ET MME DOUIFI

Art. 69bis (nouveau)

Dans le chapitre XIV, insérer un article 69bis, libellé comme suit:

«Art. 69bis. — À l'article 23, § 2, de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

1° à l'alinéa 2, les mots «articles 4 à 9» sont remplacés par les mots «articles 4 à 10»;

2° l'alinéa 3 est remplacé par l'alinéa suivant:

«Sans préjudice de l'article 7, § 4, de la même loi, dans le cas où les revenus de cette activité professionnelle dépassent les limites en matière de cumul prévues aux articles 4 et 9 de la loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement, le traitement de 75% sera diminué des revenus dépassant ces montants limites.».

JUSTIFICATION

La présente modification s'inscrit dans le cadre de la politique d'accroissement maximal du taux d'activité des citoyens. Elle autorise les militaires qui ont été automatiquement mis en disponibilité lors de la reprise en service actif à la fin ou au cours de l'interruption temporaire d'emploi par interruption de carrière à moins de 5 ans de la mise à la pension, à exercer une activité professionnelle rémunérée. À l'heure actuelle, l'article 23, § 2, n'autorise qu'une activité professionnelle non rémunérée dans le secteur public ou non marchand.

— In Frankrijk en Nederland is een gemeentelijk mandaat wel mogelijk.

De effectieve kandidaatstelling van militairen bij de gemeenteraadsverkiezingen en de effectieve opname van voornoemde politieke mandaten vereist eveneens een wijziging van artikel 71, 5°, van de nieuwe gemeentewet, waarbij niet de kandidaatstelling maar wel de uitoefening van het mandaat verboden is. Omdat ingevolge de Lambermontakkoorden quasi de ganse materie van de gemeentewet gedefederaliseerd is, moeten de Gewestraden in dit land voornoemd artikel van de gemeentewet opheffen.

Luc SEVENHANS (Vlaams Belang)

Staf NEEL (Vlaams Belang)

Nr. 2 VAN DE HEER GEERTS EN MEVROUW DOUIFI

Art. 69bis (nieuw)

In hoofdstuk XIV, een artikel 69bis invoegen, luidende:

«Art. 69bis. — In artikel 23, § 2, van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, worden de woorden «artikelen 4 tot 9» vervangen door de woorden «artikelen 4 tot 10».

2° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«Onverminderd artikel 7, § 4, van dezelfde wet wordt indien de inkomsten uit deze beroepsactiviteit de grenzen inzake cumulatie bepaald bij de artikelen 4 en 9 van de wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen overschrijden, de wedde van 75% verminderd met de inkomsten die deze grensbedragen overschrijden.».

VERANTWOORDING

Deze wijziging kadert in de politiek om activiteitsgraad van de burgers maximaal te verhogen. Deze wetswijziging staat toe aan de militairen die bij de heropneming in werkelijke dienst op het einde of in de loop van de tijdelijke ambtsontheffing wegens loopbaanonderbreking op minder dan vijf jaar van hun oppensioenstelling in ambtshalve disponibliteit worden gesteld, om een bezoldigde beroepsactiviteit uit te oefenen. Op heden staat artikel 23, § 2, enkel een onbezoldigde beroepsactiviteit toe in de openbare of non-profit sector.

Cette modification de la loi supprime en outre la discrimination qui existe entre les militaires qui avaient opté pour la disponibilité volontaire en vertu de la loi du 20 mai 2000 relative à la mise en disponibilité de certains militaires du cadre actif des forces armées et ceux qui avaient fait l'objet de la mise en disponibilité automatique susmentionnée.

Nous ne souhaitons cependant pas que les militaires qui disposent d'un emploi bien rémunéré demandent désormais leur reprise en service actif pour pouvoir cumuler sans limite, tout en percevant 75% de leur traitement. Nous prévoyons dès lors, dans le cas où ils dépassent les limites en matière de cumul applicables en cas de cumul d'une pension de retraite avec une activité professionnelle, que leur traitement de 75% est diminué du montant qui dépasse ces limites, si bien qu'en définitive, ils ne peuvent jamais gagner plus qu'un montant équivalent à 75% de leur traitement augmenté du montant de cumul maximal qui leur est applicable.

Sur le plan budgétaire, cette mesure génère des bénéfices directs, à savoir la réduction du traitement de 75% ou moins au lieu de 80%, et indirects, étant donné qu'un travailleur génère des cotisations de sécurité sociale et des recettes fiscales supplémentaires.

N° 3 DE MME MARGHEM

Art. 88bis (nouveau)

Au chapitre XI, insérer un article 88bis, rédigé comme suit:

«Art. 88bis. — *L'article 170 de la même loi est abrogé.*».

JUSTIFICATION

Plus d'un an après la publication au *Moniteur belge* de la loi du 27 mars 2003 relative au recrutement des militaires et au statut des musiciens militaires et modifiant diverses lois applicables au personnel de la défense, de nombreux articles, principalement ceux relatifs au statut des musiciens ne sont pas entrés en vigueur. alors que, lors du dépôt du projet de loi en 2002, il apparaissait que les différences entre les différentes musiques pouvait se justifier historiquement, l'exposé des motifs (DOC 50 2185/1, p.17) précisait que «cette différence est dépassée et ne permet malheureusement pas une bonne gestion du personnel et est de nos jours un frein pour le bon fonctionnement des musiques et une source d'insatisfaction permanentes des musiciens militaires». Si ce souci de bonne gestion et de bon fonctionnement de même que la volonté de mettre fin à l'insatisfaction permanente des musiciens militaires sont toujours d'actualité, il convient de que les dispositions du titre II de la loi entrent en vigueur sans délai.

Marie-Christine MARGHEM (MR)

Verder werkt deze wetswijziging de discriminatie weg die bestaat tussen de militairen die hebben gekozen voor de vrijwillige beschikbaarheid overeenkomstig de wet van 25 mei 2000 betreffende het in beschikbaarheid stellen van bepaalde militairen van het actief kader van de krijgsmacht en de voormelde automatische indisponibiliteitsstelling.

Toch wensen we niet dat de militairen die een goed betaalde job hebben nu hun heropneming vragen in werkelijke dienst om onbeperkt te cumuleren met een 75% wedde. Derhalve bepalen we dat indien zij de cumulatiegrenzen overschrijden die gelden bij de cumulatie van een rustpensioen met een beroepsactiviteit, hun wedde van 75% wordt vermindert met een bedrag dat deze grenzen overschrijdt zodanig dat zij in het totaal nooit meer kunnen verdienen dan een bedrag dat equivalent is aan 75% van hun wedde vermeerderd met het maximum cumulatiedrag dat op hen van toepassing is.

Budgettair genereert deze maatregel rechtstreekse en onrechtstreekse inkomsten namelijk rechtstreeks door de verminderde wedde van 75% of minder in plaats van 80% en onrechtstreeks door het feit dat men als werknemer extra sociale zekerheidsbijdragen en fiscale ontvangsten genereert.

David GEERTS (sp.a-spirit)

Dalila DOUIFI (sp.a-spirit)

Nr. 3 VAN MEVROUW MARGHEM

Art. 88bis (nieuw)

In hoofdstuk XI een artikel 88bis invoegen, luidende:

«Art. 88bis. – *Artikel 170 van dezelfde wet wordt opgeheven.*».

VERANTWOORDING

Meer dan een jaar nadat de wet van 27 maart 2003 betreffende de werving van de militairen en het statuut van de militairen en het statuut van de militaire muzikanten en tot wijziging van verschillende wetten van toepassing op het personeel van Landsverdediging in het *Belgisch Staatsblad* werd bekendgemaakt, zijn tal van artikelen van die wet, inzonderheid die welke betrekking hebben op het statuut van de muzikanten, nog altijd niet in werking getreden. Toen het wetsontwerp in 2002 werd ingediend, bleek dat het verschil tussen de diverse muziekkapellen historisch te verantwoorden viel en in de memorie van toelichting (DOC 50 2185/001, blz. 17) werd daarover het volgende gepreciseerd: «*Dit verschil [...] is voorbijgestreefd en laat jammer genoeg geen vlot personeelsbeheer toe en is heden ten dage een rem op de goede werking van de muziekkapellen en een bron van permanente ontevredenheid van de militaire muzikanten.*» Als het nog immer de bedoeling is te zorgen voor een vlot beheer en een goede werking en het streven om een einde te maken aan de permanente ontevredenheid nog altijd actueel is, dan moet het bepaalde in titel II van de wet onverwijld in werking treden.

N° 4 DE MM. DE CREM ET KELCHTERMANS

Art. 42bis (nouveau)

Dans le chapitre VII, insérer un article 42bis, libellé comme suit:

«Art. 42bis. — *Les militaires peuvent se porter candidats aux élections communales. Ils peuvent exercer un mandat politique communal, à l'exception des mandats de bourgmestre, d'échevin et de président du C.P.A.S.*».

Nr. 4 VAN DE HEREN DE CREM EN KELCHTERMANS

Art. 42bis (nieuw)

In hoofdstuk VII, een artikel 42bis invoegen, luidende:

«Art. 42bis. — *De militairen mogen zich kandidaat stellen bij gemeenteraadsverkiezingen. Ze mogen een gemeentelijk mandaat uitoefenen, met uitzondering van het mandaat van burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter.*».

Pieter DE CREM (CD&V)

Theo KELCHTERMANS (CD&V)